

RAPPORT TEKNIKU

Kunsiderazzjonijiet relatati mal-miżuri ta' tbegħid soċjali b'rispons għall-COVID-19 – it-tieni aġġornament

23 ta' Marzu 2020

X'hemm ġdid f'dan l-aġġornament

- Informazzjoni addizzjonali dwar l-għeluq tal-postijiet tax-xogħol
- Diskussjoni dwar it-terminu “tbegħid soċjali” fir-rigward tal-prattika ta’ “tbegħid fiżiku”
- Diskussjoni dwar l-importanza tal-promozzjoni tas-solidarjetà u l-appoġġ tal-komunità reċiproku meta jiġu implimentati miżuri ta' tbegħid soċjali

Kamp ta' applikazzjoni ta' dan id-dokument

Dan id-dokument għandu l-għan li jappoġġja l-ippjanar tat-tħejji ja tas-saħħha pubblika u l-aktivitajiet ta' rispond ibbaż-żejt fuq miżuri ta' tbegħid soċjali mmirati lejn il-minimizzazzjoni tal-firxa tal-COVID-19.

It-tbegħid soċjali huwa azzjoni li tittieħed biex jitnaqqas il-kuntatt ma' individwi oħra; il-miżuri ta' tbegħid soċjali jinkludu kategorija waħda ta' kontromizuri mhux farmacawċċi (NPCs)¹ li għandhom l-għan li jnaqqsu t-trażmissjoni tal-marda u b'hekk inaqqsu wkoll il-pressjoni fuq is-servizzi tas-saħħha [1, 2].

Dan id-dokument jibni fuq id-dokumenti eżistenti tal-ECDC u jappoġġjahom, li jinkludu [guidelines for the use of non-pharmaceutical measures to delay and mitigate the impact of 2019-nCoV](#) (linji gwida għall-użu ta' miżuri mhux farmaċawċċi biex jiġi mdewwem u mnaqqas l-impatt tal-marda tal-virus COVID-19) [2], [rapid risk assessment: outbreak of novel coronavirus disease – sixth update](#) (valutazzjoni tar-riskju rapida: it-tifqigha tal-marda tal-coronavirus – is-sitt aġġornament) [4a], a [technical report on the use of evidence in decision-making during public health emergencies](#) (rapport tekniku dwar l-użu tal-evidenza fit-teħid ta' deċiżjonijiet waqt emerġenzi tas-saħħha pubblika) [5], u dokument ta' gwida dwar [community engagement for public health events caused by](#)

¹ NPCs oħra jen jinkludu miżuri protettivi personali (iġjene tal-idejn u respiratorja, imġiba għal meta wieħed jisgħol, u użu ta' respiraturi jew maskri tal-wiċċ) u miżuri ambjentali (tindif ta' rutina ta' wċu, ħwejjeg u oggett użati ta' spiss; tnaqqis tal-użu tal-istess ogġett minn diversi persuni; u żgur ta' ventilazzjoni xierqa).

Erratum. Fis-26 ta' Marzu 2020 ġie rivedut l-ewwel inciż fit-Tabella 1 fil-paġna 3. Il-verżjoni ta' dan id-dokument li ġiet ippubblikata inizjalment kienet tgħid: “Il-każijiet ikkonfermati jew suspettati tal-COVID19 huma iżolati [...] jew huwa rakkommandat li tagħmel awtożolament id-dar (każijiet ħrif).” Din issa ġiet emendata biex tiġi żgurata l-konsistenza ma' pubblikazzjonijiet oħra tal-ECDC.

Čitazzjoni ssuġġerita: Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard. Kunsiderazzjonijiet relatati mal-miżuri ta' tbegħid soċjali b'rispons għall-COVID-19 — it-tieni aġġornament. Stokkolma: ECDC; 2020.

[communicable disease threats in the EU/EEA](#) (l-involviment tal-komunità għal avvenimenti tas-saħħha pubblika kkawżati minn theddid ta' mard komunikabbi fl-UE/fiż-ŻEE) [15].

Udjenza fil-mira

L-awtoritajiet tas-saħħha pubblika fl-Istati Membri tal-UE/taż-ŻEE u r-Renju Unit.

Punti ewlenin

- It-tbegħid soċjali, permezz ta' diversi mezzi, għandu l-għan li jnaqqas il-kuntatt fiziku bejn l-individwi u b'hekk titnaqqas il-possibbiltà għal infezzjonijiet ġodda.
- Id-deċiżjonijiet dwar meta u kif għandhom jiġu implementati l-mżuri ta' tbegħid soċjali għandhom dejjem jiġu infurmati b'evidenza, iżda dawn rari ħafna li jkunu bbażati fuq l-evidenza biss. Se jkun jeħtieg li jitqiesu wkoll il-kunsiderazzjonijiet soċjali u politici.
- Id-deteżżoni ta' każijiet ta' COVID-19 u/jew ta' mwiet barra minn ktajjen magħrufa tat-trażmissjoni hija sinjal qawwi li għandhom jitqiesu mżuri ta' tbegħid soċjali, bħall-gheluq tal-postijiet tax-xogħol/l-iskejjel, il-kanċellazzjonijiet ta' attivitajiet tal-massa u l-kwarantina ta' żoni affettwati.
- L-implementazzjoni bikrija, deċiżiva, rapida, ikkoordinata u komprensiva ta' mżuri, għeluq u kwarantini x'aktarx li tkun aktar effettiva biex tnaqqas il-firxa tal-virus milli implementazzjoni mdewma.

Sfond

Bil-pandemija tal-COVID-19 li qed teskala b'mod rapidu, il-gvernijiet fil-pajjiżi kollha ġew imheġġa mid-WHO biex iqis u l-kontroll tal-marda bħala "priorità ewlenija" [3]; l-ECDC għamel talba simili lill-Istati Membri tal-UE/taż-ŻEE [4, 4a]. Din il-gwida qasira tiddiskuti diversi aspetti mill-implementazzjoni ta' mżuri ta' tbegħid soċjali, inkluż il-proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet u xi wħud mill-effetti soċjoekonomiċi li jistgħu jidu magħhom.

It-teħid ta' deċiżjonijiet għall-mżuri ta' tbegħid soċjali

Il-pandemija tal-COVID-19 hija sitwazzjoni emerġenti u li qed tevolvi malajr u li għaliha l-mżuri ta' tbegħid soċjali jistgħu jiġi ggħid u implikati u implementati bħala komponent ewljeni tar-rispons. L-awtoritajiet tas-saħħha pubblika għandhom jiżguraw li dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet ikunu konxji dwar l-inċertezezzi xjentifici attwali relatati mal-virus u li jifhem [5]. Dawn l-inċertezezzi jinkludu, fost kwistjonijiet oħra:

- Il-mod(i) preċiż(i) tat-trażmissjoni tal-virus, u l-possibbiltà tat-trażmissjoni tal-aerosols
- Kemm huwa twil iż-żmien li xi ħadd irid jiġi espost għalih biex jiġi infettat
- Id-doża minima infettiva/in-numru ta' partikoli viral u infettivi meħtieġa biex tinbeda l-infezzjoni
- Il-grad ta' infettività qabel il-bidu tas-sintomi, u kemm persuna ddum infettiva wara l-irkupru
- Jekk l-istaġonalità hijiex se taffettwa t-trażmissjoni
- Ir-reazzjonijiet immuni fil-bnedmin u t-tul ta' żmien tal-immunità.

Immuḍellar matematiku tal-effetti tal-interventi ta' tbegħid soċjali jista' jappoġġja t-teħid ta' deċiżjonijiet, abbaži tal-mudelli ta' kuntatt lokali u parametri magħrufa jew prezunti ta' infettività, iż-żmien tal-inkubazzjoni u t-tul ta' żmien tal-immunità [30].

L-awtoritajiet tas-saħħha pubblika għandhom jirrikonoxu li fatturi mhux xjentifici (eż. il-fattibbiltà tal-implementazzjoni ta' pariri xjentifici, il-pressjoni taż-żmien, il-fatturi soċjopolitici, il-fatturi istituzzjoni, l-interessi ekonomiċi, il-pressjoni minn pajjiżi ġirien, ecc.) huma inerenti fil-proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet. Dawn il-fatturi se jinfluenzaw ukoll l-implementazzjoni ta' kwalunkwe miżura proposta tar-rispons [1, 5]. Għalhekk, id-deċiżjonijiet għandhom dejjem ikunu informati abbaži tal-evidenza, iżda dawn raramment ikunu bbażati fuq l-evidenza biss.

Lezzjonijiet identifikati minn pandemiji preċedenti tal-influwenza (eż. minn 1918, 1957, 1968, 2009), epidemiji annwali tal-influwenza staġjonal, u mit-tifqigħha tas-SARS fl-2003 jistgħu jitqiesu fil-proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet u ta' implementazzjoni [31, 32]. Madankollu, huwa importanti li wieħed iż-żomm f'mohħu li l-COVID-19 hija marda ġidha bil-proprietajiet tagħha, iżda li mhumiex mifħuma kompletament.

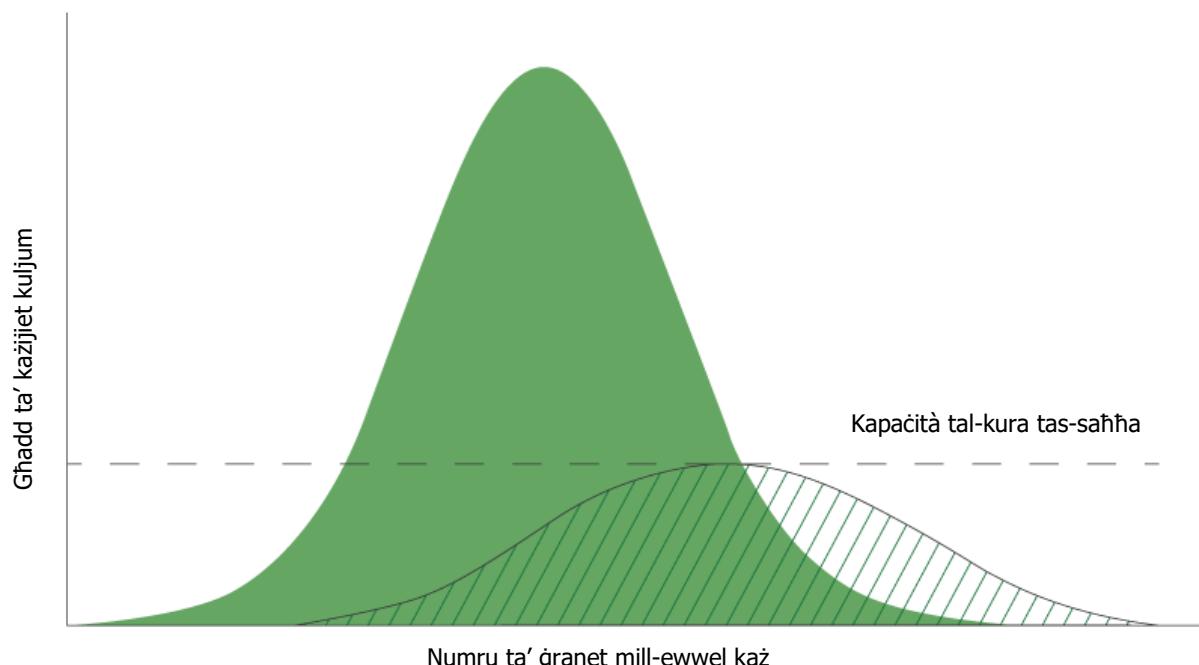
Objettivi tal-mżuri ta' tbegħid soċjali

It-terminu "tbegħid soċjali" jirreferi għal sforzi li għandhom l-għan, permezz ta' diversi mezzi, li jnaqqsu jew jinterrompu t-trażmissjoni tal-COVID-19 f'(sotto)grupp tal-popolazzjoni billi jiġi mminimizzat il-kuntatt fiziku bejn

individwi potenzjalment infettati u individwi b'saħħithom, jew bejn gruppi tal-popolazzjoni b'rati għoljin ta' tražmissjoni u gruppi tal-popolazzjoni bl-ebda tražmissjoni jew b'livell baxx ta' tražmissjoni. Huma meħtieġa miżuri ta' tbegħid soċjali fil-livell komunitarju b'mod parallel ma' sforzi ta' konteniment (eż. traċċar tal-kuntatti [33]) kull meta jkun čar li l-konteniment waħdu ma għadux biżżejjed bħala mezz biex jittardja l-eqqel tal-epidemija, inaqqa kemm din tkun kbira meta tilhaq l-eqqel tagħha biex jipprotegi l-kapaċità tal-kura tas-saħħha, jew jipprotegi gruppi vulnerabbi f'riskju ta' eżiżi severi (Figura 1). Hemm diversi tipi differenti ta' miżuri ta' tbegħid soċjali (Tabella 1), u dawn jistgħu jiġu kkategorizzati f'"saffi", f'ordni axxendenti tal-iskala. Kull saff progressiv ta' miżuri jinkludi l-miżuri li mis-saffi precedenti.

Huwa importanti li wieħed jinnota li t-terminu "tbegħid soċjali" jiffoka fuq it-tnaqqis tal-kuntatt fiziku bħala mezz biex jinterrompi t-tražmissjoni, iżda filwaqt li t-tnaqqis tal-kuntatt soċjali jista' jkun eżitu ta' dan, mhuwiex għan speċifiku. Tabilhaqq, is-suċċess tal-miżuri ta' tbegħid soċjali li jiġu implimenti fuq perjodu estiż jista' jiddependi mill-iżgurar li n-nies iżommu kuntatt soċjali – mill-bogħod – mal-ħbieb, il-familja u l-kolleġi. Għalhekk, il-komunikazzjoni bbażata fuq l-internet hija għoddha ewlenja biex tiġi żgurata strategija ta' tbegħid soċjali ta' suċċcess.

Figura 1. Illustrazzjoni tal-objetti tal-miżuri ta' tbegħid soċjali sabiex jitnaqqas u jiġi pospost l-eqqel tal-epidemija u tiġi protetta l-kapaċità tal-kura tas-saħħha

Tabella 1: Deskrizzjoni tal-miżuri ta' tbegħid soċjali u r-raġunament għalihom, fil-livell individwali u tal-grupp

Miżura ta' tbegħid soċjali	Deskrizzjoni	Raġunament
Tbegħid soċjali individwali		
Iżolament ² tal-każijiet	<ul style="list-style-type: none"> Każijiet ikkonfermati jew suspettati tal-COVID19 jiġu iżolati, jiġifieri jew jiġu rikoverati l-isptar (normalment għal każijiet moderati jew severi) biex jingħataw kura, jew jiġu mmaniġġati f'facilitajiet apposta ta' iżolament jew id-dar (każijiet hlief) F'sitwazzjoni ta' tražmissjoni komunitarja mifruxa, tista' tingħata rakkmandazzjoni ġenerali għall-individwi bis-sintomi biex jibqgħu d-dar L-żolament tal-każijiet jista' jkun volontarju jew obbligatorju 	<ul style="list-style-type: none"> Separazzjoni ta' persuni morda minn persuni b'saħħithom biex tiġi evitata t-tažmissjoni

² Fil-kuntest tas-saħħha pubblika, il-pazjenti kkonfermati jew suspettati b'marda infettiva ("każijiet") jiġu iżolati filwaqt li l-kuntatti tagħhom (skont l-epidemjoloġija tal-marda), li ġeneralment ikunu persuni b'saħħithom, jitpoġġew fi kwarantina. Il-kelma kwarantina għandha tifsira inerenti ta' infurzar. Xi drabi jintużaw "awtożolament volontarju", jew anki "kwarantina volontarja",

Miżura ta' tbegħid soċjali	Deskrizzjoni	Raġunament
Kwarantina ² tal-kuntatti	<ul style="list-style-type: none"> Persuna/persuni b'saħħitha/saħħithom li kellha/kellhom kuntatt ta' riskju għoli jew baxx ma' każ ikkonfermat tal-COVID-19, skont l-investigazzjoni tal-kuntatti Il-kwarantina tal-kažijiet tista' tkun volontarja jew obbligatorja² 	<ul style="list-style-type: none"> Normalment jiġi rrakkkommandat li dawn jaġħmlu awtokwarantina f'zona sikura jew id-dar, u jimmonitorjaw lilhom infuhsom għad-dehra ta' sintomi kompatibbli mal-COVID-19; jekk jiġu identifikati sintomi, jista' jsir test minnufihi Separazzjoni minn persuni oħra b'saħħithom biex tiġi evitata t-tażmissjoni jekk tiżviluppa l-marda, anki waqt fażiżiet asintomatici jew subkliniči tal-marda
Rakkomandazzjonijiet biex wieħed jibqa' d-dar	<ul style="list-style-type: none"> Rakkomandazzjoni ġenerali għall-pubbliku biex jibqa' d-dar u jevita attivitajiet tal-massa u kuntatti mill-qrib ma' persuni, speċjalment gruppi ta' riskju għoli magħrufa 	<ul style="list-style-type: none"> Rakkomandazzjonijiet għal tbegħid soċjali volontarju tal-persuni, b'mod partikolari l-gruppi ta' riskju għoli, sabiex titnaqqas it-tażmissjoni, tiġi evitata ż-żieda fil-morbożitā, u b'hekk titnaqqas il-pressjoni għas-sistema tas-saħħa
Tbegħid soċjali li jaffettwa bosta persuni		
Għeluq ta' iċtituzzjonijiet edukattivi	<ul style="list-style-type: none"> Skejjel (inkluż centri ta' kura ta' matul il-jum, kindergartens, skejjel primarji u sekondarji) Għeluq ta' iċtituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja (inklużi universitat, istituti ta' riċerka, eċċ.) 	<ul style="list-style-type: none"> Il-prevenzjoni tal-kuntatt fost it-tfal hija miżura ta' prevenzjoni magħrufa fit-tifqighat tal-influwenza u-l-pandemiji L-universitajiet u iċtituzzjonijiet edukattivi oħra huma wkoll oqsma fejn ghadd kbir ta' persuni jiltaqqi fu spazji konfinati Fl-istudji tat-tifqighat tal-influwenza, iż-żewġ miżuri normalment ikollhom l-akbar effett meta jiġu applikati kmieni fil-faži tat-tażmissjoni u meta jidmu sa meta c-ċirkolazzjoni tal-patoġenu tara tħaqqis (jigħiġi wara diversi ġimqha) [34] Il-ħtieġa li jiġi evitat li t-tfal u ż-żgħażaq għil-nejha jingħabru barra mill-iskola sabiex tiġi żgurata effettivitā
Għeluq tal-postiġiet tax-xogħol	<ul style="list-style-type: none"> Għeluq ta' uffiċċċi, fabbriki, ħwienet ta' bejgħ bl-imnut, produzzjoni agrikola, kostruzzjoni, ristoranti, kafetteriji/bars, klabbs sportivi, trasport tal-merkanzija bit-triq/trasport, eċċ. Jistgħu jinkludu: skedi ta' xogħol flessibbi/xiifs għall-impiegati; opportunitajiet ta' telexogħol; it-theġġiġ ta' miżuri ta' tbegħid fiżiku fl-ispażju ta' xogħol komuni; żieda fl-użu tal-posta elettronika u telekonferenzi biex jitnaqqsu l-kuntatt mill-qrib; tħaqqis fil-kuntatt bejn il-impiegati u lklienti; tħaqqis fil-kuntatt bejn il-impiegati; l-adozzjoni ta' politiki ta' liv flessibbi; u l-promozzjoni tal-użu ta' kontromiżuri protettivi personali u ambientali oħra 	<ul style="list-style-type: none"> L-ghan huwa li tiġi evitata t-tażmissjoni fost persuni f'għadd medju sa kbir fi spazji konfinati matul perjodi estiżi Skont il-prossimità tal-persuni li jaħdmu f'ambjenti differenti tal-post tax-xogħol kif ukoll ir-rata u n-natura tal-interazzjonijiet tagħhom, individwi u gruppji differenti sejkun f'riskju oħla ta' infejjżjoni minn oħra. Għaldaqstant, il-mira għandha tkun li jingħalqu dawk iż-żoni.
Miżuri għal gruppi speċjali	<p>Miżuri biex jiġu llimitati l-viżitaturi minn barra u jiġi llimitat il-kuntatt bejn il-habsin/pazjenti f'ambjenti konfinati, bħal:</p> <ul style="list-style-type: none"> Facilitajiet ta' kura fit-tul, jew għall-anzjani jew għal persuni bi bżonnijiet speċjali Iċtituzzjonijiet psikjatriċi Xelters għal persuni mingħajr dar Habsijiet 	<ul style="list-style-type: none"> Dawn i-ċtituzzjonijiet jospitaw perċentwal kbir ta' persuni fi gruppi b'riskju għoli għal mard sever u għal eżi t-ħżiena, ħafna drabi jkunu popolati ħafna, u t-tifqighat tal-COVID-19 jistgħu jwasslu għal morbożitā u mortalitā sinifikanti Il-miżuri għandhom jiġu applikati kmieni fit-tifqigha u għandhom jitkomplew sakemm iċ-ċirkolazzjoni tal-COVID-19 fil-komunità tara tħaqqis

jew "awtokwarantina" biex wiehed jidduedi li l-persuni jikkonformaw volontarjament mar-rakkomandazzjonijiet dwar is-saħħa pubblika.

Miżura ta' tbegħid soċjali	Deskriżzoni	Raġunament
Kanċellazzjonijiet ta' attivitajiet tal-massa	<ul style="list-style-type: none"> Avvenimenti kulturali (teatri, cinema, kuncerti, eċċ.) Avvenimenti sportivi (futbol, logħob atletiku fuq ġewwa u fuq barra, tiġrijet tal-maratonu eċċ.) Festivals, avvenimenti reliġjuži Konferenzi, laqgħat, fieri kummerċjali, eċċ. 	<ul style="list-style-type: none"> Biex tiġi evitata t-trażmissjoni fost numri kbar ta' persuni fi spazji konfinati Għal xi avvenimenti – anki jekk jistgħu jsiru barra (eż. partit tal-futbol) – il-persuni li jattendu jistgħu jkunu f'kuntatt mill-qrib fuq it-trasport pubbliku, fid-dħul u l-hruġ, eċċ.
Cordon sanitaire/kwarantina obbligatorja ta' bini jew żona/żoni residenzjali	<ul style="list-style-type: none"> Tirreferi ghall-kwarantina u l-għeluq ta' bini jew żona residenzjali shiħa (belt, reġjun, eċċ.) 	<ul style="list-style-type: none"> Il-limitazzjoni tal-kuntatt bejn żoni b'inċidenza għolja u dawk mingħajr trażmissjoni jew b'livelli baxxi ta' trażmissjoni Din il-miżura timplika li l-miżura ta' hawn fuq (eż. l-għeluq tal-iskejjel u ta' ištutizzjonijiet ta' edukazzjoni għolja, il-kanċellazzjonijiet ta' attivitajiet tal-massa) jiġu implementati wkoll sabiex jiġi mmassimizzat it-tbegħid soċjali fil-cordon sanitaire

Meta għandhom jinbdew il-miżuri ta' tbegħid soċjali u l-istrateġiji ta' ħruġ

Teżisti incertezza dwar l-effettività tal-biċċa l-kbira tal-miżuri ta' tbegħid soċjali bħala mezz biex jiġi kkontrollat il-COVID-19. Madankollu, minħabba t-tażmissibbli relattività għolja tal-virus, l-impatt ta' miżuri bħal dawn fuq kemm tkun kbira l-epidemija meta tilhaq l-eqqel tagħha u d-dewmien potenzjali meta tkun fl-eqqel tagħha aktarx li jiddeppendi fuq kemm il-miżuri jittieħdu kmieni fil-kuntest tas-sitwazzjoni epidemjoloġika lokali. Barra minn hekk, l-adozzjoni ta' miżuri multipli f'saffi x'aktarx li żżid l-effettività komposta tal-miżuri individwali.

Evidenza ta' osservazzjoni u mmudellar minn pandemiji tal-passat (eż. pandemiji tal-influwenza) u mill-esperjenzi bil-COVID-19 fiċ-Čina tindika li l-implementazzjoni bikrija, deċiżiva, rapida, ikkoordinata u komprensiva tal-miżuri ta' tbegħid soċjali aktarx tkun aktar effettiva biex tnaqqas il-firxa tal-virus milli azzjonijiet imdewma [6-8]: huwa stmat li kieku fiċ-Čina ġimgħa, ġimaginej, jew tliet ġimgħat qabel ittieħdu firxa ta' interventi mhux farmaċewtiċi, inkluż it-tbegħid soċjali, in-numru ta' każijiet tal-COVID-19 seta' tnaqqas b'66 %, 86 % u 95 %, rispettivament, filwaqt li kien jitnaqqas b'mod sinifikanti wkoll in-numru ta' żoni affettwati [9].

M'hemm l-ebda metodu ta' universalità biex tittieħed deċiżjoni dwar l-ahjar żmien biex jittieħdu miżuri ta' tbegħid soċjali li jinvolvu l-għeluq, il-kanċellazzjonijiet jew il-kwarantina ta' żoni sħaħ affettwati. F'sitwazzjoni epidemjoloġika bejn ix-xenarju 3 (tifqighat lokalizzati li jibdew jingħaqdu, isiru indistinti) u x-xenarju 4 (trażmissjoni miflurha sostnuta tal-COVID-19) [4], id-deteżżjoni ta' każijiet tal-COVID-19 u/jew ta' mwiet barra ktajjen magħrufa tat-trażmissjoni tipprovd sinjal li għandhom jiġu implementati tali miżuri ta' tbegħid soċjali. Barra minn hekk, id-data tappoġġja l-implementazzjoni simultanja ta' diversi saffi ta' tbegħid soċjali f'daqqa, aktar milli waħda waħda [7]. Pereżempju, jekk jingħalqu l-iskejjel iżda l-postijiet tax-xogħol jibqgħu mitfuħha, il-ġenituri u dawk li jieħdu ħsiebhom jaf ikollhom bżonn jitolbu lin-nanniet biex jieħdu ħsieb lil uliedhom (possibilment infettati) waqt li jkomplu jaħdmu. Dan jista' jwassal direttament għal żieda fit-trażmissjoni għal individwi li huma f'riskju għoli ta' mard serju.

Sadanitt, bħala mezz biex tiġi ffacilitata l-acċettazzjoni pubblika tal-miżuri ta' tbegħid soċjali, huwa importanti li tiġi stabbilita data tat-tmien antiċċipata u din tiġi kkomunikata malajr kemm jista' jkun. Għandu jkun čar ukoll għall-popolazzjoni li a) il-miżuri jistgħu jiġi estiżi jekk iċ-ċirkostanzi jeħtieġu dan, u li b) xi miżuri jistgħu jitneħħew jew jitnaqqus filwaqt li oħrajn jibqgħu fis-seħħi. Barra minn hekk, għandhom jitfasslu u jiġu kkomunikati pjaniżżejjet lill-pubbliku li hemm il-possibbli li jiġi imposti mill-ġdid miżuri ta' tbegħid soċjali fuq skala kbira jekk ikun hemm żieda mill-ġdid fit-trażmissjoni wara t-tnejħħija tal-miżuri. L-ECDC bħalissa qed jaħdem fuq analiżi ta' strateġiji ta' ħruġ possibbli (inkluż il-ħin). Ir-rizultati se jiġu inklużi fl-edizzjoni li jmiss ta' dan id-dokument.

Ta' min jinnota li fin-nuqqas ta' programmi ta' tilqim tal-massa, l-iżvilupp ta' livelli suffiċjenti ta' immunità fil-popolazzjoni permezz ta' infezzjoni naturali ("immunità kollettiva") huwa l-uniku mod kif eventwalment jitnaqqus l-opportunitajiet ta' trażmissjoni fil-komunità. Fl-ahħar mill-ahħar, meta l-"immunità kollettiva" tkun suffiċjenti, il-miżuri ta' tbegħid soċjali ma jibqgħux validi.

Kunsiderazzjonijiet meta jiġu implementati l-mīzuri ta' tbegħid soċjali

Xi wħud mill-isfidi ġeneriči li se jiffacċċaw l-awtoritajiet meta jimplimentaw mīzuri ta' tbegħid soċjali huma prezentati hawn taħt; id-dettalji tal-mīzuri specifiċi huma mogħtija fit-Tabella 2 ta' hawn taħt.

Fatturi soċjali u politici

Kull paxjiż tal-UE/taż-ŻEE għandu kunteg soċjali, politiku u kostituzzjonali specifiċu. Dak li jista' jkun aċċettabbli u fattibbi f'ambjent partikolari jista' ma jkunx f'ieħor. In-normi u l-valuri tas-soċjetà li jsostnu l-libertà tal-moviment u tal-ivvaġġgar sejkollhom jitqiesu fid-dawl tal-principji ta' prekawzjoni u l-aċċettazzjoni pubblika tar-riskji [10]. Huwa importanti li wieħed jikkunsidra, jantiċipa u jippjana l-mitigazzjoni, filwaqt li jżomm f'moħħu r-reazzjoni pubblika konsiderevoli li jistgħu jikkawżaw il-mīzuri ta' tbegħid soċjali. M'hemm l-ebda approċċ ta' universalità għall-implementazzjoni tal-mīzuri ta' tbegħid soċjali.

Id-drittijiet tal-bniedem u l-proporzjonalità tar-rispons

Il-mīzuri restrittivi tas-saħħha pubblika għandhom dejjem jirrispettar il-leġiżlazzjoni nazzjonali eżistenti, kif ukoll il-principji legali u etiċi internazzjonali, bħalma huma l-Prinċipji ta' Siracusa tan-NU [11] u r-Regolamenti Internazzjonali dwar is-Saħħha, l-Artikolu 3 [12]. Abbaži ta' dan, għandhom jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

"Htiega pubblika, turja ta' effikaċċja u raġunament xjentifiku, proporzjonalità u l-inqas ksur, reċiproċità, ġustizzja u ekwitat" [13].

Huwa importanti, pereżempju, li n-nies ma jitqiegħdu fi kwarantina biex tiġi protetta l-popolazzjoni usa' jekk huma stess imbagħad jiġu iżolati f'ambjent ta' trażmissjoni għolja. Barra minn hekk, il-kwarantina m'għandhiex tagħmel distinzjoni bejn gruppi soċjali jew ekonomiċi f'popolazzjoni [14].

Komunikazzjoni tar-riskju

Għandha tiġi žviluppata strategija komprensiva ta' komunikazzjoni tar-riskju. Fost oħrajn, din għandha tippreżenta lill-pubbliku r-raġunament u l-ġustifikazzjoni għall-mīzuri ta' tbegħid soċjali implimentati. Minbarra li tinforma lill-popolazzjoni dwar il-mīzuri obbligatorji, komponent ewleni tagħha għandu jkun li n-nies jiġu mheġġa jieħdu azzjoni fuq livell personali bħala mezz kif jipprotegu lilhom infuħhom. Għandhom jiġu mmirati udjenzi differenti (pereżempju permezz ta' lingwi minoritari). Għandha tiġi stabilita wkoll sistema ta' monitoraġġ biex jiġu osservati l-perċezzjonijiet tal-pubbliku u l-opinjonijiet kemm dwar it-tifqigħa kif ukoll ir-rispons għat-tifqigħa [15].

Il-ġlieda kontra l-istigma

L-evidenza minn epidemiji ta' mard infettiv preċedenti tindika li persuni u/jew gruppi li ġew soġġetti għal kwarantina jew awtożolament, anki jekk ma kinux infettati huma stess, jistgħu jiġu stigmatizzati [16], li jista' jimmina l-kapaċċità tagħhom li jaderixxu għall-mīzuri tas-saħħha pubblika fis-seħħi u jista' jkollu implikazzjoni soċjali fuq medda itwal taż-żmien [17]. Huwa importanti li l-awtoritajiet jindirizzaw b'mod proattiv l-istigma potenzjali billi jippromwou sens ta' solidarjetà fil-popolazzjoni: kulħadd jinsab f'riskju sa' ċertu punt, u li "aħna lkoll parti minnha" [18].

Appoġġ għal persuni u komunitajiet soġġetti għal mīzuri ta' tbegħid soċjali

Biex tiġi ffaċilitata l-konformità mal-mīzuri ta' iżolament soċjali u l-implementazzjoni tagħhom, għandha tiġi mħejjija u kkommunikata sistema ta' appoġġ biex tiġi żgurata l-provvista kontinwa ta' servizzi u provvisti essenzjali (eż. ikel, mediciċini u aċċess għall-kura tas-saħħha) lil persuni u komunitajiet soġġetti għal mīzuri ta' tbegħid soċjali [19, 20]. Għandhom jitqiesu wkoll l-effetti potenzjali tal-mīzuri ta' tbegħid soċjali fuq is-saħħha mentali tal-individwi affettwati [17, 19]. It-theġġi tal-kuntatt mal-ħbieb, il-familja u netwerks oħra permezz ta' sistemi ta' komunikazzjoni bbażati fuq l-internet, il-midja soċjali u t-telefon huwa mezz importanti għall-promozzjoni tal-bennessri mentali. Il-benefiċċji li n-nies jiġu mheġġa jieħdu sehem f'attività fizika, sew fid-djar tagħhom kif ukoll, waħedhom, fuq barra, għandhom jiġu enfasizzati wkoll, kif ukoll l-ghoti ta' pariri biex wieħed jiekol ikel tajjeb għas-saħħha u bbilanċjat; jixrob bizzejjed ilma; u jipprova jevita t-tippjip, l-alkohol u d-drogi [35].

Appoġġ speċjali għal gruppi vulnerabbi

Individwi vulnerabbi, pereżempju l-anzjani, dawk b'kondizzjonijiet tas-saħħha sottostanti, persuni b'diżabilità, persuni bi problemi ta' saħħha mentali, persuni mingħajr dar, u migranti mingħajr dokumenti, se jeħtieġ aktar appoġġ [4a]. L-awtoritajiet jistgħu jkunu jridu jikkunsidraw li jikkordinaw mas-soċjetà civili u l-gruppi reliġjużi li digħi jaħdnu ma' dawn il-popolazzjonijiet [15] u jappoġġjawnhom.

Il-promozzjoni tas-solidarjetà u tal-appoġġ reċiproku tal-komunità

Hemm evidenza aneddottali minn diversi pajjiżi fejn ġew implimentati mżuri ta' kwarantina stretta ta' komunitajiet li b'mod spontanju involvew ruħhom f'ġesti ta' għajnejna reċiproka. Dawn kienu jinkludu kant flimkien u ċapċip għall-haddiema tas-saħħha mill-għalli tal-bini tal-appartamenti; id-dendil ta' banners b'messaġġi ta' kuraġġ (eż. "Andrà tutto bene" bit-Taljan, li tiġi tradotta bhala "Kollox se jgħaddi b'wiċċ il-ġdid"); donazzjonijiet ta' ikel u maskri tal-wiċċċ; u persuni li għamlu kuntatt ma' anzjani jew inkella ġiřen vulnerabbi biex jiżguraw li jħossu li hemm min jgħinhom u ftakar fihom. Min-naħha tal-komunità tan-negozju, kien hemm ukoll offerti mill-produtturi ta' xorb alkoħoliku biex jiffokaw l-attenzjoni u l-aktivitajiet tagħhom fuq il-provvista ta' sanitazzaturi tal-idejn, li hemm nuqqas ta' provvista tiegħi f'hafna ambjenti. Ir-rikonoxximent u l-promozzjoni ufficjalji ta' ġesti ta' solidarjetà bħal dawn u għajnejna reċiproka fil-komunità jistgħu jiffaċilitaw konformità aktar b'saħħiha ma' dawn il-mżuri ta' sfida kbira għall-popolazzjoni.

Kumpens finanzjarju għal telf ta' dħul u impjieg

Il-mżuri restrittivi ta' tbegħid soċjali jgħib magħhom piżżejjiet finanzjarji għal żmien qasir u possibbilment fuq medda medja ta' żmien [1]. Il-familji, il-komunitajiet u n-negozji se jiġu affettwati, b'ħaddiema b'paga baxxa u ekonomija tal-għalli (kuntratti ta' żero sīġħat) li jiffaċċaw sfidi partikolari. Il-kumpens finanzjarju għal telf imġarrab jista' jitqies bħala komponent essenzjali tal-istratgeġja ta' prevenzjoni usa' għaliex jista' jiffaċċilita l-konformità mal-mżuri preskrittivi għas-saħħha pubblika [22].

L-iżgurar tal-kontinwità tan-negozju

Il-ġestjoni tal-kontinwità tan-negozju hija l-proċess li permezz tiegħi organizzazzjoni tiżgura li l-aktivitajiet u l-proċessi l-aktar kritiči tagħha jkunu operattivi irrispettivament minn jekk ikunx hemm incidenti jew tfixxil. Xi mżuri ta' kontinwità tan-negozju, bħaq-telek, jistgħu wkoll inaqqsu t-taħbiżx tal-virus [23]. Għandha tiġi żgurata l-kontinwità tan-negozju għal dawk is-servizzi essenzjali li l-konseguenzeni soċjetali tal-interruzzjoni tagħhom ikunu għoljin (eż. l-infurzar tal-liġi, il-kura tas-saħħha, is-servizzi tat-tif-i tan-nar, il-facilitajiet ta' kura fit-tul, l-ispiżeriji, il-ħwienet tal-merċa, il-fornituri tal-internet, il-ħabsijiet, is-settur tal-utilitajiet (l-ilma, il-gass, l-elettriċċu)). Għandu jingħata wkoll appoġġ għall-kontinwità tan-negozju lil negozji mhux kritiči u iżgħar, li jistgħu jkunu aktar suxxettibbi li jfallu [24].

Il-proċess u l-evalwazzjoni tal-impatt

L-effetti epidemjoloġici u soċjali tal-mżuri obbligatorji ta' tbegħid soċjali għandhom jiġu mmonitorjati matul il-periodu ta' infurzar u għandhom jiġu adattati kif xieraq f'hin reali. Ladarba l-mżuri jkunu tneħħew, ikun importanti li ssir evalwazzjoni sistematika u komprensiva ta' wara l-avvenimenti f'kull ambjent sabiex jiġu identifikati l-lezzjonijiet u b'hekk tiġi informata l-prattika futura, pereżempju fil-każ li terġa' titfaċċa l-epidemija [1, 15].

Tabella 2. Marsa ġenerali lejn l-implementazzjoni, il-partijiet ikkonċernati, il-kunsiderazzjonijiet u l-ostakli potenzjali għal kull tip ta' mżura ta' tbegħid soċjali li għandha tiġi implementata

Mżura ta' tbegħid soċjali	Partijiet ikkonċernati (flimkien mal-awtoritajiet tas-saħħha pubblika)	Kunsiderazzjonijiet u ostakli potenzjali
Tbegħid soċjali individuali		
Iżolament tal-każijiet	L-awtoritajiet fuq livelli lokali u/jew nazzjonali responsabbi għal:	<ul style="list-style-type: none"> • Fil-faži ta' trażmissjoni mifruxa, każijiet ikkonfermati ta' COVID-19 b'sintomi ħieġ, jew persuni b'sintomi
Kwarantina tal-kuntatti	• L-affarrijiet interni	

Miżura ta' tbegħid soċjali	Partijiet ikkonċernati (flimkien mal-awtoritajiet tas-saħħha pubblika)	Kunsiderazzjonijiet u ostakli potenzjali
Rakkomandazzjonijiet biex wieħed jibqa' d-dar	<ul style="list-style-type: none"> Is-sistema ġudizzjarja u l-korpi tal-infurzar tal-ligji 	<p>konsistenti mal-COVID-19, jistgħu jintalbu jaġħmlu awtożolament id-dar</p> <ul style="list-style-type: none"> Għandu jitqies l-iżolament obbligatorju tal-każijiet u/jew u l-kwarantina tal-kuntatti tagħhom jekk il-persuni ma jikkonformawx mal-żolament volontarju jew l-awtokwarantina It-telexogħol jista' ma jkunx għażla għall-każijiet kollha fi kwarantina, u jista' jkun hemm telf finanzjarju personali Is-servizzi essenzjali (kura tas-saħħha, skejjej, utilitajiet, eċċ.) jistgħu jiġu affettwati serjament jekk il-każijiet identifikati u/jew il-kuntatti jinkludu ħaddiema ewlenin It-tindif ambjentali għandu jsir flimkien mal-użu ta' miżuri protettivi personali ohra (l-iġjene tal-idejn u l-imġiba respiratorja) waqt li l-awtożolament Il-maskri tal-wiċċ għandhom jintużaw il-ħin kollu minn persuni sintomatici u morda meta jiġu f'kuntatt ma' persuni ohra fl-unità domestika sabiex jevitaw milli jinfettawhom
Tbegħid soċjali li jaffettwa bosta persuni		
Għeluq ta' istituzzjonijiet edukattivi:	<p>Ministeri/awtoritajiet fil-livelli lokali u/jew nazzjonali responsabbli għal:</p> <ul style="list-style-type: none"> Is-saħħha L-edukazzjoni L-affarijiet interni L-awtoritajiet tal-edukazzjoni reġjonali L-affarijiet barranin Deans/bordiċċi ta' universitajiet pubblici u privati Bordiċċi ta' istituzzjonijiet tar-riċerka Assoċjazzjonijiet tal-ġenituri Assoċjazzjonijiet tal-istudenti 	<p>Kunsiderazzjonijiet għall-istituzzjonijiet edukattivi</p> <ul style="list-style-type: none"> Il-ħtieġa li tiġi żgurata l-kontinwità tal-edukazzjoni, iżda li wieħed ikun konxju ta' access mhux ugħalli għall-edukazzjoni digħi Ir-rati tal-istudenti li ma jibqgħux jistudjaw tista' tiż-żidied meta l-iskejjal u l-universitajiet ikunu magħluqa L-iżolament soċjali minħabba li l-istituzzjonijiet edukattivi huma ċentru ta' attivitā soċjali u interazzjoni tal-bniedem Il-pressjonijiet komunitarji u finanzjarji biex jibqgħu mitfuħin <p>Skejjej</p> <ul style="list-style-type: none"> Il-ġenituri jaf ma jkunux jistgħu jmorru x-xogħol u dan se jiġib telf finanzjarju; xi wħud jistgħu jitiflu l-impjieg tagħhom, li jista' jaffettwa b'mod sproprzjonat lil unitajiet domestiċi b'genitur wieħed Effett negattiv fuq is-sistema tas-saħħha minħabba li perċentwali sinifikanti ta' nisa jahdmu fis-settur tas-saħħha u dawn jaf ikunu meħtieġa jibqgħu d-dar biex jieħdu ħsieb it-tfal Effett negattiv fuq in-nutrizzjoni tat-tfal minħabba li ħafna jiddependu fuq iklet ipprovdu fl-iskejjal <p>Edukazzjoni għolja</p> <ul style="list-style-type: none"> L-universitajiet jaf ikollhom bżonn jikkancellaw avvenimenti ohra tal-massa, eż. konferenzi, laqgħat ta' proġetti, sessjonijiet ta' hidma, eċċ., u għalhekk iġarrbu telf ta' fondi Vjaġġi għal skopijiet ta' riċerka u xogħol fuq il-post jaf ikollhom bżonn jiġu posposti/ikkanċellati, għalhekk ikun hemm telf ta' fondi Ikkunsidra l-htiġijiet tal-istudenti li jiġu minn barra u l-persuna tal-ghalliema minn pajjiżi ohra li jista' jkollhom viżi specifici u/jew riżorsi limitati Hemm bżonn ta' kunsiderazzjonijiet u struzzonijiet speċjali għad-dormitorji Il-laboratori ta' riċerka jaf ikunu meħtieġa jżommu ghadd minimu ta' persuna biex jieħdu ħsieb esperimenti li jidmu u/jew li jiswew ħafna flus, jew biex jagħlfu/jieħdu ħsieb l-annimali tal-laboratorju

Miżura ta' tbegħid soċjali	Partijiet ikkonċernati (flimkien mal-awtoritajiet tas-saħħha pubblika)	Kunsiderazzjonijiet u ostakli potenzjali
Għeluq tal-postijiet tax-xogħol: <ul style="list-style-type: none"> Ufficċċi Fabbriki Hwienet tal-bejgħ bl-immut Kostruzzjoni Ristoranti, kafetteriji/bars Klabb sportivi Trasport tal-merkanzija bit-triq/trasport 	<ul style="list-style-type: none"> Il-Ministru tal-Kummerċ Il-Ministru tal-Finanzi Servizzi ta' emerġenza Impiegaturi Federazzjonijiet tan-negożju Trade Unions 	Kunsiderazzjonijiet għall-postijiet tax-xogħol <ul style="list-style-type: none"> Għandu jsir kull sforz possibbi biex jiġi żgurat li jinżammu s-servizzi essenzjali (eż. l-infurzar tal-l-iġi, il-kura tas-saħħha, is-servizzi tat-tifī tan-nar, il-faċilitajiet ta' kura fit-tul, l-ispizeri, il-ħwienet tal-merċa, il-fornituri tal-internet, il-habsijiet, u l-utilitajiet bħall-ilma, il-gass u l-elettriku), anki jekk jistgħu jsiru biss minn ghadd minnu Kull fejn ikun possibbi, l-impiegati għandhom jagħmlu telexxogħol mid-dar u jużaw għodod ta' vidjokonferenza għal-laqgħat It-telexogħol jista' ma jkun għażla fil-każijiet kollha, u jaġi ikun hemm telf finanzjarju personali sostanzjali u/jew telf ta' impiegji Il-haddiem b'paga baxxa u ekonomija tal-għix (kuntratti ta' żero sīgħi) jistgħu jiffaccċċaw sfidi partikolari Jistgħu jittieħdu xi miżuri ta' tbegħid soċjali waqt li l-postijiet tax-xogħol jibqgħu miftuha (ara Tabella 1) Il-kumpens finanzjarju mill-Istat għat-telf imġarrab jista' jitqies bhala komponenti essenzjali tal-istratgeġja ta' prevenzjoni usa' għaliex jista' jiffacċilita l-konformità mal-miżuri preskritti għas-saħħha pubblika
Miżuri għal popolazzjonijiet speċjali konfinati, li jinkludu: <ul style="list-style-type: none"> Faċilitajiet tal-kura fit-tul [26] Istituzzjonijiet psikjatriċi Habsijiet, eċċ. 	Ministeri/awtoritajiet fil-livelli lokali u/jew nazzjonali responsabbi għal: <ul style="list-style-type: none"> Is-saħħha L-affarjiet interni Is-sistema ġudizzjarja u l-korpi tal-infurzar tal-l-iġi 	Kunsiderazzjonijiet għall-istituzzjonijiet <ul style="list-style-type: none"> Żieda fi problemi ta' saħħha mentali (eż. dipressjoni) fost il-pazjenti/habsin u aljenazzjoni ulterjuri ta' pazjenti/habsin mis-soċjetà Struzzjonijiet stretti lill-personal ta' tali istituzzjonijiet li jgħidu li m'għandhomx imroru x-xogħol jekk jesperjenzaw sintomi ta' mard respiratorju u/jew deni Jistgħu jiġi organizzati żjarat virtwali tal-familja jekk ma jithallew viżitaturi esterni għal perjodu ta' zmien estiż Htieġa li jiġi żgurat kontroll xieraq tal-infezzjonijiet fil-faċilitajiet Habsijiet <ul style="list-style-type: none"> Skuntentizza tal-prigunieri; protesti
Kanċellazzjoni ta' attivitajiet tal-massa, fosthom: <ul style="list-style-type: none"> Avvenimenti kulturali (teatri, cinema, kunċerti, eċċ.) Avvenimenti sportivi (logħob tal-futbol, logħob atletiku fuq ġewwa u barra, maratoni, eċċ.) Festivals Avvenimenti reliġjuži Konferenzi [27, 28] 	Ministeri/awtoritajiet f'livelli lokali u/jew nazzjonali responsabbi għal: <ul style="list-style-type: none"> Is-saħħha L-affarjiet interni L-affarjiet barranin Il-kultura u l-affarjiet reliġjuži Kumitat li jorganizzaw l-avvenimenti (livelli nazzjonali u internazzjonali) L-awtoritajiet reġjonali u lokali Assoċiazjonijiet professionali u bordiċċi Mexxejja u organizzazzjonijiet reliġjuži 	L-avvenimenti kollha tal-massa <ul style="list-style-type: none"> Telf finanzjarju għall-organizzatturi u possibbiltà ta' żieda fil-qgħad Telf finanzjarju għal dawk li se jattendu (prezzijiet tal-bilietti, tħlasijiet għall-akkomodazzjoni, tariffi għat-transport, eċċ.) Telf finanzjarju għal negozji affiljati (midja, catering, sponsorizzazzjonijiet, eċċ.) Hħsara lill-ismiċċi tħad-diddi Tnaqqis sussegamenti fit-turiżmu Tnaqqis fid-dħul mit-taxxi Dizappunt minn partitarji li jqis u l-kanċellazzjoni bhala reazzjoni eseġerata (li ġgħid magħha kost politiku potenzjali) Avvenimenti reliġjuži Minħabba li l-mexxejja reliġjuži għandhom rwol b'saħħtu fl-iffurmar ta' opinjoni, jeħtieg li dawn jiġu involuti fi stadiju bikri fil-proċess sabiex tiġi ffacilitata l-konformità

Miżura ta' tbegħid soċjali	Partijiet ikkonċernati (flimkien mal-awtoritajiet tas-saħħha pubblika)	Kunsiderazzjonijiet u ostakli potenzjali
Cordon sanitaire: Kwarantina obbligatorja ta' żona/żoni tal-bini jew residenzjali [29]	Ministeri/ awtoritajiet fil-livelli lokali u/jew nazzjonali (jaf ikun hemm bżonn ta' eskalazzjoni ghall-ogħla awtorità tal-gvern) responsabbli għal: <ul style="list-style-type: none"> • Is-saħħha • L-intern • L-awtoritajiet reġjonali u lokali • In-negożji u t-trade unions • L-assocjazzjonijiet tas-sidien tad-djar u tal-kiri • Is-sistema ġudizzjarja u l-korpi tal-infurzar tal-ligħi • Il-protezzjoni civili • Il-faċilitajiet tal-kura fit-tul • Il-habsijiet • Il-faċilitajiet tal-kura tas-saħħha mentali • Il-mexxejja komunitarji u tar-reliżjon • L-edukazzjoni 	<p>L-oqsma kollha</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunsiderazzjoni ta' liema kategoriji ta' attivitajiet u individwi jistgħu jiġu eżentati mir-restrizzjonijiet • Il-kunsiderazzjoni tal-ħtieġijet ta' aduli akbar fl-ekċi, persuni b'dizabilità, u individwi vulnerabbi oħra (eż: persuni mingħajr dar, persuni bi problemi ta' saħħha mentali, u migranti mingħajr dokumenti) • Iż-żmien meta jitħabbar l-avviż sabiex jiġi mminimizzat l-ghadd ta' persuni li jifltxu li "jaħarbu" qabel l-infurzar • Htiega li tkun żgurata d-disponibbiltà ta' ħtieġijet bażici inkluż ikel, ilma, medċina, u provvisti ta' sanitā • Utilitajiet li jiffunzjonaw (ilma, gass, elettriku, internet) • Id-drittijiet tal-bniedem tal-persuni li jgħixu fiż-żona • Telf finanzjarju sinifikanti madwar ir-reġjun • Il-ħtieġa li r-raġunament jiġi rivedut ta' spiss sabiex jiġi żgurat li l-miżuri ta' tbegħid soċjali jkunu għadhom meħtieġa • Il-ħtieġa li jiġi żgurat aċċess għas-servizzi tas-saħħha għall-popolazzjoni fil-perimetru • Il-ħtieġa li jiġi żgurat li jittieħdu miżuri xierqa fil-perimetru biex titnaqqas it-trażmissjoni f il-popolazzjoni <p>Negożji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telf finanzjarju għal hafna min-negożji jew għan-negożji kollha • Telf ta' impieggi • Bidla fix-xerriet tal-kummerċ • Interruzzjoni fil-provvista/konsejja

Nota: Ghad-dettalji ta' dawn il-miżuri u r-raġunament tagħhom, jekk jogħġibok ara Tabella 1.

Awturi li taw kontribut (f'ordni alfabetiku)

Cornelia Adlhoch, Agoritsa Baka, Massimo Ciotti, Joana Gomes Dias, John Kinsman, Katrin Leitmeyer, Angeliki Melidou, Teymur Noori, Anastasia Pharris, Pasi Penttinen, Paul Riley, Andreea Salajan, Jonathan Suk, Svetla Tsolova, Marieke van der Werf, Emma Wiltshire, Andrea Würz

Referenzi

1. Anderson R, Heesterbeek H, Klinkenberg D, Hollingswort T. How will country-based mitigation measures influence the course of the COVID-19 epidemic? *Lancet*. 2020.
2. European Centre for Disease Prevention and Control. Guidelines for the use of non-pharmaceutical measures to delay and mitigate the impact of 2019-nCoV. Stockholm: ECDC; 2020.
3. COVID-19: 'Top priority' must be on containment, insists WHO's Tedros: UN News; 2020. Available from: <https://news.un.org/en/story/2020/03/1058461>.
4. European Centre for Disease Prevention and Control. Outbreak of novel coronavirus disease 2019 (COVID-19): increased transmission globally – fifth update. Stockholm: ECDC; 2020.
- 4a. European Centre for Disease Prevention and Control. Novel coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic: increased transmission in the EU/EEA and the UK – sixth update, 12 March 2020. Stockholm: ECDC; 2020.
5. European Centre for Disease Prevention and Control. The use of evidence in decision making during public health emergencies. Stockholm: ECDC; 2019.
6. WHO. Report of the WHO-China Joint Mission on Coronavirus Disease 2019 (COVID-19). Geneva: World Health Organization; 2020.
7. Hatchett R, Mecher C, Lipsitch M. Public health interventions and epidemic intensity during the 1918 influenza pandemic *PNAS*. 2007;104 (18):7582–7.
8. Medicine Io. Modeling community containment for pandemic influenza: a letter report. Washington, DC: National Academies Press; 2006.
9. Lai S, Ruktanonchai N, Zhou L, Prosper O, Luo W, Floyd J. Effect of non-pharmaceutical interventions for containing the COVID-19 outbreak: an observational and modelling study. *medRxiv*. 2020.
10. Ipsos Mori. Poll of 8 countries finds majority say coronavirus poses a threat to the world 2020. Available from: <https://www.ipsos.com/ipsos-mori/en-uk/poll-8-countries-finds-majority-say-coronavirus-poses-threat-world>.
11. United Nations, Economic and Social Council (UNESCO). Siracusa principles on the limitation and derogation provisions in the international covenant on civil and political rights, U.N. Doc. E/CN.4/1985/4, Annex (1985). United Nations; 1985 [Available from: <http://hrlibrary.umn.edu/institute/siracusaprinciples.html>].
12. WHO. International Health Regulations. 3 ed. Geneva: World Health Organization; 2005.
13. Calain P, Poncin M. Reaching out to Ebola victims: coercion, persuasion or an appeal for self-sacrifice? *Soc Sci Med*. 2015;147:126-33.
14. Gonsalves G, Kapczynski A, Ko A, Parmet W, Burris S. Achieving A Fair and Effective COVID-19 Response: An Open Letter to Vice-President Mike Pence, and Other Federal, State and Local Leaders from Public Health and Legal Experts in the United States.: Yale School of Public Health, Yale Law School; 2020.
15. European Centre for Disease Prevention and Control. Guidance on community engagement for public health events caused by communicable disease threats in the EU/EEA. Stockholm: ECDC; 2020.
16. Desclaux A, Badjib D, Ndioneb A, Sow K. Accepted monitoring or endured quarantine? Ebola contacts' perceptions in Senegal. *Social Science & Medicine*. 2017;178:38-45.
17. Brooks S, Webster R, Smith L, Woodland L, Wessely S, Greenberg N. The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. *Lancet*. 2020.
18. Brown L, Trujillo L, Macintyre K. Interventions to Reduce HIV/AIDS Stigma: What Have We Learned? : Horizons Program, Tulane University; 2001.
19. DiGiovanni C, Conley J, Chiu D, Zaborski J. Factors Influencing Compliance with Quarantine in Toronto During the 2003 SARS Outbreak. *Biosecurity and Terrorism: Biodefense Strategy, Practice, and Science*. 2004;2(4):265-72.
20. Barbera J, Macintyre A, Gostin L. Large-scale quarantine following biological terrorism in the United States – Scientific Examination, Logistic and Legal Limits, and Possible Consequences. *JAMA*. 2001;286(21):2711-7.
21. European Centre for Disease Prevention and Control. Outbreak of novel coronavirus disease 2019 (COVID-19): increased transmission globally – fifth update, 2 March 2020. Stockholm: ECDC; 2020.
22. European Centre for Disease Prevention and Control. Community and institutional public health emergency preparedness synergies – enablers and barriers. Case studies on acute gastroenteritis in two EU/EEA Member States. Stockholm: ECDC; 2019.
23. Willem L, Hoang T, Funk S, Coletti P, Beutels P, Hens N. SOCRATES: An online tool leveraging a social contact data sharing initiative to assess mitigation strategies for COVID-19. *medRxiv*. 2020.
24. International Organization for Standardization. ISO 22301:2019 Security and resilience — Business continuity management systems — Requirements. Geneva: ISO; 2019.
25. UNESCO. Covid-19 and education 2020 [Available from: <https://en.unesco.org/themes/education-emergencies/coronavirus-school-closures>].
26. CDC – Centers for Disease Control and Prevention. Strategies to prevent the spread of covid-19 in long-term care facilities (LTCF). Atlanta: CDC; 2020. Available from: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/healthcare-facilities/prevent-spread-in-long-term-care-facilities.html>.

27. Abubakar I, Gautret P, Brunette GW, Blumberg L, Johnson D, Poumerol G, et al. Global perspectives for prevention of infectious diseases associated with mass gatherings. *The Lancet Infectious Diseases*. 2012;12(1):66-74.
28. World Health Organization. Key planning recommendations for mass gatherings in the context of the current COVID-19 outbreak - Interim Guidance WHO; 2020 14 February 2020
29. CDC – Centers for Disease Control and Prevention. Preventing COVID-19 spread in communities. Atlanta: CDC; 2020.
30. Imperial College COVID-19 Response Team. Impact of non-pharmaceutical interventions (NPIs) to reduce COVID19 mortality and healthcare demand. 16 March 2020. London: Imperial College; 2020. Available from: <https://www.imperial.ac.uk/media/imperial-college/medicine/sph/ide/gida-fellowships/Imperial-College-COVID19-NPI-modelling-16-03-2020.pdf>
31. Qualls N, Levitt A, Kanade N, et al. Community mitigation guidelines to prevent pandemic influenza — United States, 2017. *MMWR Recomm Rep* 2017;66(No. RR-1):1–34. Available from: <http://dx.doi.org/10.15585/mmwr.rr6601a1>
32. World Health Organisation. Non-pharmaceutical public health measures for mitigating the risk and impact of epidemic and pandemic influenza. Geneva: WHO; 2019. Available from: https://www.who.int/influenza/publications/public_health_measures/publication/en/
33. European Centre for Disease Prevention and Control. Resource estimation for contact tracing, quarantine and monitoring activities for COVID-19 cases in the EU/EEA. ECDC: Stockholm; 2020.
34. Ali ST, Cowling BJ, Lau E, Fang VJ, Leung GM. Mitigation of influenza B epidemic with school closures, Hong Kong, 2018. *Emerging infectious diseases*, 24(11), 2071–2073. Available from: <https://doi.org/10.3201/eid2411.180612>
35. Public Health England. Guidance on social distancing for everyone in the UK – 20 March 2020 [internet, accessed 23 Mar 2020]. London: PHE; 2020. Available from: <https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-guidance-on-social-distancing-and-for-vulnerable-people/guidance-on-social-distancing-for-everyone-in-the-uk-and-protecting-older-people-and-vulnerable-adults>